



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia marca 2010 r.

**Pan
Edmund Kaczmarek
Starosta Powiatu Jędrzejowskiego**

LKI-4112-06-3/2009
S/09/011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła kontrolę w Starostwie Powiatowym w Jędrzejowie (Starostwo) w zakresie sprawowanej kontroli nad zgodnością z prawem ochrony środowiska oraz planem zagospodarowania przestrzennego, lokalizacji i charakteru działalności firm TRANS-CHEM i AGA-TRANS usytuowanych w miejscowości Bocheniec.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działania Pana Starosty w zakresie kontrolowanej działalności.

Ocenę powyższą uzasadniają stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości, polegające na:

- zatwierdzeniu dla firm transportowych TRANS-CHEM i AGA-TRANS programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi oraz udzieleniu firmie TRANS-CHEM pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie do ziemi oczyszczonych wód opadowych i roztopowych z odwodnienia terenu bazy transportowej, mimo iż charakter działalności prowadzonej przez ww. firmy był niezgodny z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego;
- niepodjęciu działań zapewniających przestrzeganie przez ww. firmy przepisów prawa ochrony środowiska;
- niezgodnym z prawem i nierzetelnym załatwieniu skargi na działalność ww. podmiotów gospodarczych.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

1. Pan Starosta wydał decyzje zatwierdzające programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi – w dniach 27 września i 12 grudnia 2006 r. dla firmy TRANS-CHEM oraz 8 grudnia 2006 r. dla firmy AGA-TRANS, pomimo że prowadzona przez te firmy działalność gospodarcza w miejscowości Bocheniec, była niezgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego².

Uzyskanie pozytywnych opinii burmistrza miasta i gminy Małogoszcz w powyższych sprawach, nie zwalniało od przeprowadzenia w sposób wnikliwy postępowań administracyjnych, zgodnie z dyspozycją art. 77 § 1 kpa, zobowiązującego do wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego. W ramach tych postępowań, z uwagi na ich przedmiot, powinna zostać także zbadana zgodność działalności ww. firm z prawem miejscowym. Zdaniem NIK, Pan Starosta nie uwzględnił również faktu, iż decyzje zatwierdzające programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi dotyczyły firm znajdujących się na terenie miejscowości powszechnie znanej jako wypoczynkowa i agroturystyczna. Powinno to obligować do ustalenia, czy działalność gospodarcza prowadzona przez firmy ww. firmy była zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

2. Świętokrzyski wojewódzki inspektor ochrony środowiska w Kielcach w piśmie z 19 marca 2008 r. przekazał Panu Staroście informację o stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowościach w działalności firmy TRANS-CHEM. Z informacji wynikało, że: firma nie posiada uregulowanego stanu formalno-prawnego w zakresie odprowadzania wód opadowych do ziemi z terenu bazy oraz w zakresie wytwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, decyzja Starosty Powiatu Jędrzejowskiego (nr OŚEiL-VI-7647-pgon-27/06 z 12 grudnia 2006 r.) zatwierdzająca program zagospodarowania odpadami niebezpiecznymi, nie obejmuje wszystkich wytwarzanych przez tę firmę odpadów, jak również, że warunki decyzji w zakresie sposobu magazynowania odpadów, nie są przez skontrolowaną firmę wypełniane.

Pan Starosta nie podjął żadnych działań w następstwie powyższego pisma. W szczególności Pan Starosta nie wykorzystał ustawowych kompetencji przewidzianych w przepisach ustawy z 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska³. Zgodnie bowiem z art. 376 pkt 2 ustawy, starosta jest organem ochrony środowiska, właściwym m.in. – na podstawie art. 362 ust. 1-3 w zw. z art. 378 ust. 1 tej ustawy – do nałożenia w drodze decyzji obowiązku ograniczenia oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego, jeżeli podmiot korzystający ze środowiska negatywnie na nie oddziałuje. Ponadto, stosownie do art. 379 ww. ustawy, starosta sprawuje kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym jego właściwością i w tym celu, poprzez upoważnionych pracowników starostwa, może wykonywać czynności kontrolne w sposób przewidziany w tym artykule.

² Uchwała nr 26/236/06 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Małogoszcz, opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego z 2006 r. Nr 163, poz. 1942.

³ Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.

3. W dniu 29 stycznia 2009 r. Pan Starosta udzielił firmie TRANS-CHEM pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie do ziemi oczyszczonych wód opadowych i roztopowych z terenu bazy transportowej, mimo otrzymania w dniu 3 grudnia 2008 r. od burmistrza miasta i gminy Małogoszcz informacji, że działalność gospodarcza prowadzona przez tę firmę jest niezgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Wydanie powyższej decyzji nastąpiło z naruszeniem art. 126 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne⁴, zgodnie z którym wydania pozwolenia wodnoprawnego odmawia się, jeżeli projektowany sposób korzystania z wody narusza ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

4. Pismem z 26 września 2008 r. grupa mieszkańców miejscowości Bocheniec złożyła skargę na działalność firm TRANS-CHEM i AGA-TRANS. Autorzy skargi podkreślali w niej przede wszystkim uciążliwość działania ww. firm dla mieszkańców Bocheńca oraz niezgodność działania tych firm z przepisami ochrony środowiska i miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. W udzielonej w dniu 6 października 2008 r. odpowiedzi, Pan Starosta poinformował skarżących, iż nie posiada ustawowych kompetencji do zajęcia się podniesionymi w piśmie problemami, ponieważ dotyczą one różnych obszarów działania administracji publicznej i wskazał organy, do kompetencji których należy rozstrzyganie spraw będących przedmiotem skargi. W przekazanej odpowiedzi Pan Starosta nie odniósł się do kwestionowanej przez autorów skargi zgodności prowadzonej działalności z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, co stanowiło naruszenie art. 238 § 1 kpa, który nakazuje, aby poinformować skarżącego m.in. o sposobie załatwienia skargi. Dopiero 31 października 2008 r. Pan Starosta zwrócił się do burmistrza miasta i gminy Małogoszcz o zajęcie stanowiska w powyższej kwestii. Z udzielonej w dniu 3 grudnia 2008 r. przez burmistrza miasta i gminy Małogoszcz odpowiedzi wynika, że działalność prowadzona przez ww. firmy transportowe jest niezgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. O tym fakcie nie zostali poinformowani autorzy skargi.

W ocenie NIK, Pan Starosta nierzetelnie załatwił powyższą skargę, ograniczając się do poinformowania skarżących o braku ustawowych kompetencji do podjęcia działań w celu jej wyjaśnienia oraz o organach właściwych w sprawach opisanych nieprawidłowości. Wbrew stanowisku prezentowanemu w odpowiedzi na skargę, Pan Starosta mógł bowiem zbadać we własnym zakresie zasadność podnoszonych w niej zarzutów, wykorzystując przysługujące mu uprawnienia wynikające z omówionych wyżej: art. 376 pkt 2, art. 362 ust. 1-3 w zw. z art. 378 ust. 1 i art. 379 ww. ustawy – Prawo ochrony środowiska. Dodatkowo art. 379 ust. 5 tej ustawy zobowiązuje starostę do wystąpienia do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o podjęcie odpowiednich działań będących w jego kompetencji, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdza naruszenie przez kontrolowany podmiot przepisów o ochronie środowiska lub zachodzi uzasadnione podejrzenie, że takie naruszenie mogło nastąpić.

⁴ Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 ze zm.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) niezwłoczne podejmowanie czynności z zakresu kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska i wydawanie – w razie potrzeby – decyzji nakładających obowiązek ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko oraz przywrócenia środowiska do stanu właściwego, tj. wykorzystywanie kompetencji starosty określonych w art. 379 oraz w art. 362 ust. 1 pkt 1-3 w zw. z art. 378 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, w przypadku uzyskania informacji o naruszaniu przepisów ochrony środowiska;
- 2) zaprzestanie wydawania decyzji zatwierdzających programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi i pozwoleń wodnoprawnych w sytuacji, gdy działalność powodująca powstawanie odpadów oraz projektowany sposób korzystania z wody naruszają ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 3) zgodne z przepisami kpa i rzetelne załatwianie skarg.

Najwyższa Izba Kontroli w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Starostę w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.